Eerste Kamer der Staten-Generaal 1

Vergaderjaar 2014–2015

34 026 Wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake overgang van de wettelijke taken van kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP[1]

Vastgesteld 19 januari 2015

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel geeft de commissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

1. Inleiding

De commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft met belangstelling van het wetsvoorstel kennisgenomen. De commissie constateert dat er een verband is tussen dit wetsvoorstel en toezegging **T01756**[2], welke inhoudt dat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap toezegt de gevolgen van de bezuinigingen op de kenniscentra voor de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt te monitoren en maatregelen te nemen als het nodig is. De commissie constateert dat deze toezegging nog openstaat. Zij verzoekt de regering aan te geven wat de stand van zaken is.

De leden van de **VVD**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Genoemde leden steunen het uitgangspunt van de wetswijziging en hebben nog enkele vragen.

2. Vragen van de VVD-fractie

Aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt is in het hoger onderwijs geregeld via onder meer een doelmatigheidstoets met bekostigingsconsequenties. In het mbo wordt het bewaken van genoemde aansluiting overgelaten aan de regionale kenniscentra en, indien dit

[1] Samenstelling:
Holdijk (SGP), Dupuis (VVD), Linthorst (PvdA), Kox (SP), Sylvester (PvdA), Essers (CDA), Engels (D66), Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU) Schaap (VVD), De Vries-Leggedoor (CDA) *(voorzitter)*, Lokin-Sassen (CDA), Backer (D66), Ganzevoort (GL) *(vice-voorzitter)*, De Lange (OSF), Koole (PvdA), Sent (PvdA), Vlietstra (PvdA), Van Strien (PVV), Sörensen (PVV), Frijters-Klijnen (PVV), Bruijn (VVD), Gerkens (SP).

[2] Zie www.eerstekamer.nl.

kst-34026-B
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

wetswijzigingsvoorstel wordt aangenomen, ondergebracht bij de stichting SBB. Kan de regering voor de leden van de **VVD**-fractie aangeven hoeveel mbo-scholen en bedrijven bij de SBB zijn aangesloten? De wettelijke taken die worden overgedragen zijn het erkennen van leerwerkbedrijven, het zorgen voor beroepspraktijkplaatsen, het zorgdragen voor kwaliteit van beroepspraktijkvorming en het ontwikkelen en bijhouden van kwalificatie-dossiers. De stichting wordt bestuurd door de samenwerkende onderwijs-instellingen, werkgevers en werknemers. De leden van de VVD-fractie gaan er dan ook vanuit dat, zoals eerder bij de regionale kenniscentra, de onderwijsinstellingen en het (regionale) bedrijfsleven daadwerkelijk bij de uitvoering van taken betrokken zijn. De prikkel om de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt goed te regelen en zo nodig de instroom van studenten te beperken wordt echter niet ingegeven of versterkt door het onderwijsbekostigingssysteem.

Anderzijds ondervindt het bedrijfsleven geen direct nadeel van een eventuele overcapaciteit in de opleidingen. Er is dus geen incentive voor de bedrijven om aan zo een overcapaciteit in de overleggen met de onderwijsinstellingen tegenwicht te bieden. In het hoger onderwijs liggen deze factoren ten grondslag aan het hanteren van een macrodoelmatig-heidstoets bij nieuwe opleidingen. De leden van de VVD-fractie vragen zich dan ook af waarom de aansluiting onderwijs-beroepspraktijk in het mbo niet, net als in het hoger onderwijs, wordt vormgegeven middels een, bij voorkeur periodiek uit te voeren, macrodoelmatigheidstoets. Zou de overgang van genoemde taken naar de SBB niet een organisch moment zijn om dit te overwegen? Zou het denkbaar zijn dat met het invoeren van een dergelijke toets als prikkel voor macrodoelmatigheid in het mbo een aantal taken die nu bij de SBB worden ondergebracht, net als in het hoger onderwijs, zouden kunnen worden overgelaten aan de instellingen zelf, met per saldo een verdere efficiencyverbetering? Uiteraard dient dit onderwerp bezien te worden in samenhang met het in de Eerste Kamer tevens in behandeling zijnde wetsvoorstel **33 948** inzake macrodoelmatigheid in het mbo.

Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer is middels een amendement een evaluatiebepaling in het wetsvoorstel opgenomen (artikel VIIA). Het amendement regelt de evaluatie van deze wet binnen drie jaar na de inwerkingtreding, waarin ook de keuze voor een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan wordt betrokken. Is de regering bereid om in deze evaluatie ook expliciet de vraag te betrekken of de, blijkens de memorie van toelichting voorziene structurele bezuiniging van 80 miljoen is gerealiseerd en, zo niet, wat daarvan de oorzaak is? Is de regering bereid genoemde evaluatie te zijner tijd ook aan de Eerste Kamer te doen toekomen?

Middels een aangenomen amendement op artikel I, onderdeel B, is tijdens de behandeling in de Tweede Kamer bepaald dat de stichting SBB geen andere activiteiten mag uitvoeren dan de wettelijke taken en de activi-teiten die direct samenhangen met de juiste uitvoering van die taken. Dit betekent dat geen commerciële activiteiten mogen worden uitgevoerd, zulks ter voorkoming van oneerlijke concurrentie en het afwentelen van verliezen op de publieke middelen. Naast de publieke taken mag de SBB op dit moment private taken verrichten, mits de wettelijke taak hierdoor niet geschaad wordt. Zo organiseert de SBB diverse mbo-voorzieningen aan studenten, waaronder de studiebijsluiter en online stagemarkten. Vallen laatstgenoemde activiteiten onder de middels genoemd amendement nu uitgesloten taken? Zo nee, wat onderscheidt hen daarvan? Zo ja, is geborgd dat deze taken worden overgenomen door andere partijen?

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zien de reactie van de regering – bij voorkeur binnen **vier weken** – met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
De Vries-Leggedoor

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Bergman